

ULAGANJE U BUDUĆNOST

MINIVODIČ ZA POSLOVNU ZAJEDNICU

Sigurnost hrane

Dodaci za meso, mliječne proizvode i ribarstvo

 MINPO

 BIZimpact

Ovaj projekt
sufinancira
Europski fond za
regionalni razvoj

Ministarstvo poduzetništva i obrta (MINPO)

Ulica grada Vukovara 78
10000 Zagreb, Hrvatska
Tel: +385 (0)1 610 6111
E-pošta: pitanja@minpo.hr
www.minpo.hr

Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG-BICRO)

Prilaz Gjure Deželića 7
10000 Zagreb, Hrvatska
Tel: +385 (0)1 488 1000
E-pošta: hamagbicro@hamagbicro.hr
www.hamagbicro.hr

Hrvatska gospodarska komora (HGK)

Rooseveltov trg 2, 10000 Zagreb, Hrvatska
Tel: +385 (0)1 456 1555
E-pošta: hgk@hgk.hr
www.hgk.hr

Hrvatska obrtnička komora (HOK)

Ilica 49/II
10002 Zagreb, Hrvatska
Tel: +385 (0)1 480 6666
E-pošta: hok@hok.hr
www.hok.hr

Hrvatska udruga poslodavaca (HUP)

Radnička cesta 52/1. kat
10000 Zagreb, Hrvatska
Tel: +385 (0)1 489 7555
E-pošta: hup@hup.hr
www.hup.hr

Hrvatski centar za zadružno poduzetništvo

Amruševa 8/1
10000 Zagreb, Hrvatska
Tel: +385 (0)1 487 0053
E-pošta: hsz@hsz.t-com.hr
www.zadruga.hr

MINIVODIČ ZA POSLOVNU ZAJEDNICU

Sigurnost hrane

Dodaci za meso, mliječne
proizvode i ribarstvo

Ovaj projekt
sufinancira
Europski fond za
regionalni razvoj

EUROPSKA UNIJA

Sadržaj

Predgovor	5
1. Uvod	
2. Opći zahtjevi sigurnosti hrane	7
2.1. Postupak registracije, odobravanja i odobravanja pod posebnim uvjetima	8
3. Službene kontrole i kazne	10
4. Ostali bitni čimbenici	10
5. Zakonodavstvo u području sigurnosti hrane	10
6. Gdje do informacija?	26
VODIČ ZA SUBJEKTE U POSLOVANJU S HRANOM ŽIVOTINJSKOG PODRIJETLA KOJI SE BAVE PROIZVODNOM MESA, MLJEVENOG MESA, MESNIH PRIPRAVAKA I PROIZVODA I SOM-a	27
Namjena vodiča	28
Zakonodavstvo u području sigurnosti hrane	28
Zahtjevi sigurnosti hrane	29
Postupak odobravanja i odobravanja pod posebnim uvjetima	29
Podaci o prehrambenom lancu	31
Službene kontrole i kazne	32
VODIČ ZA SUBJEKTE U POSLOVANJU S HRANOM ŽIVOTINJSKOG PODRIJETLA KOJI SE BAVE PROIZVODNOM SIROVOG MLJEKA, KOLOSTRUMA, MLJIJEČNIH PROIZVODA I PROIZVODA NA BAZI KOLOSTRUMA	33
Namjena vodiča	34
Zakonodavstvo u području sigurnosti hrane	34
Zahtjevi sigurnosti hrane	34
Postupak registracije, odobravanja i odobravanja pod posebnim uvjetima	36
Manje količine sirovog mlijeka i uvjeti koje moraju ispunjavati objekti za prodaju krajnjem potrošaču na mjestu proizvodnje	37
Vodiči	38
Službene kontrole i kazne	38
VODIČ ZA SUBJEKTE U POSLOVANJU S HRANOM ŽIVOTINJSKOG PODRIJETLA KOJI SE BAVE PROIZVODNOM PROIZVODA RIBARSTVA	39
Namjena vodiča	40
Zakonodavstvo u području sigurnosti hrane	40
Zahtjevi sigurnosti hrane	40
Postupak registracije, odobravanja i odobravanja pod posebnim uvjetima	42
Službene kontrole i kazne	44

Predgovor

Provedba projekta "Poboljšavanje informiranosti hrvatske poslovne zajednice – BIZImpact II" trajat će od ožujka 2013. do ožujka 2015. godine. Projekt je dio „Operativnog programa za regionalnu konkurentnost 2007-2013“ koji je financiran sredstvima IPA programa Europske unije i Vlade Republike Hrvatske.

Projekt BIZImpact II u svom radu uključuje brojne institucije koje svojim djelokrugom u potpunosti obuhvaćaju sektor maloga gospodarstva u Republici Hrvatskoj:

- Ministarstvo poduzetništva i obrta (MINPO);
- Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG BICRO);
- Hrvatska gospodarska komora (HGK);
- Hrvatska obrtnička komora (HOK);
- Hrvatska udruga poslodavaca (HUP);
- Hrvatski centar za zadružno poduzetništvo (HCZP).

Projekt BIZImpact II obuhvaća četiri komponente:

- Komponenta 1: Procjena ekonomskih učinaka za MSP-e;
- Komponenta 2: Razvoj procesa savjetovanja/javno-privatnih dijaloga s poslovnom zajednicom;
- Komponenta 3: Širenje informacija i podizanje svijesti;
- Komponenta 4: Razvoj kapaciteta za organiziranje informativnih kampanja u organizacijama korisnika projekta.

U sklopu komponente 3 ovoga projekta jedan od prioriteta predstavlja priprema novih minivodiča koji su izrađeni kako bi pružili kratak pregled određenih dijelova zakonodavstva i regulative s posebnim naglaskom na MSP-e. Ovaj minivodič pruža poseban osvrt na posebne kategorije sigurnosti hrane kao što su mesni proizvodi, mliječni proizvodi i ribarstvo.

Željeli bismo zahvaliti Ministarstvu poljoprivrede, Upravi za veterinarstvo i sigurnost hrane koje je koje je preuzelo odgovornost pripreme minivodiča. Tiskana i elektronička inačica minivodiča bit će podijeljene širom zemlje uz pomoć korisnika projekta te korištenjem njihovih baza podataka i mreža.

Dodatne informacije kao i ažurirani te novi minivodiči, bit će dostupni na web stranici projekta: **www.bizimpact.hr**.

1. Uvod

Svi subjekti u poslovanju s hranom dužni su uskladiti svoje poslovanje s odredbama propisa o hrani, a to su propisi kojima su uređena pojedina područja politike sigurnosti hrane. Sačinjavaju ih europski propisi (uredbe, odluke), zakonodavstvo RH kojim se preuzimaju europski propisi i omogućava njihova provedba, te nacionalni propisi. Područja politike sigurnosti hrane definirana su člankom 4. Zakona o hrani (Narodne novine, broj 81/2013, 14/2014) u odnosu na poslovanje s hranom na koje se odnose.

Relevantno zakonodavstvo iz područja sigurnosti hrane, čijim zahtjevima subjekti u poslovanju s hranom i objekti u kojima isti posluju moraju udovoljiti navedeno je u Poglavlju 5. ovoga Dodatka.

Ovaj je Vodič izrađen kako bi pomogao subjektima u poslovanju s hranom u razumijevanju ali i primjeni nacionalnog zakonodavstva i zakonodavstva Europske zajednice.

2. Opći zahtjevi sigurnosti hrane

Subjekti u poslovanju s hranom su primarno odgovorni za sigurnost hrane te stoga u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije, koje su pod njihovom kontrolom, moraju osigurati da hrana udovoljava zahtjevima propisa o hrani koji su od važnosti za njihovo poslovanje i moraju dokazati da je udovoljeno propisanim zahtjevima.

SPH moraju osigurati da sve faze proizvodnje, prerade ili distribucije, koje su pod njihovom kontrolom, udovoljavaju relevantnim zahtjevima higijene. Stoga isti moraju udovoljavati općim zahtjevima higijene propisanim Uredbom 852/2004 te ukoliko je to potrebno odnosno za hranu životinjskog podrijetla moraju udovoljavati i posebnim zahtjevima higijene propisanim Uredbom 853/2004.

Osim obveze udovoljavanja zahtjevima higijene, subjekti u poslovanju s hranom moraju, prema potrebi usvojiti i posebne higijenske mjere a koje se odnose na udovoljavanje mikrobiološkim kriterijima, udovoljavanje zahtjevima temperature odnosno održavanja hladnog lanca, uzorkovanja i analiza kao i izrade, implementacije i održavanja trajne procedure temeljene na načelima HACCP principa kao i njezinog stalnog ažuriranja, a u koju će uvrstiti sve parametre sigurnosti hrane relevantne za njihovu proizvodnju odnosno proizvod.

Također su odgovorni i za osiguranje sljedivosti hrane ili svake druge tvari koja je namijenjena ugradnji ili se može očekivati da će se ugraditi u hranu u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije.

Subjekti u poslovanju s hranom moraju zatražiti registraciju odnosno odobravanje objekta (za one objekte za koje je odobrenje potrebno) ali i osigurati da nadležna tijela uvijek imaju ažurirane informacije o objektu, uključujući i one koje se tiču značajnije promjene aktivnosti i/ili zatvaranja objekta.

SPH mogu stavljati na tržište samo one proizvode koji su proizvedeni, pripremljeni i kojima se rukovalo isključivo u registriranim odnosno odobrenim objektima koji udovoljavaju općim pravilima higijene i, ukoliko je propisano, posebnim pravilima higijene hrane životinjskog podrijetla te ako su takvi objekti registrirani odnosno odobreni prema odredbama Pravilnika o vođenju upisnika registriranih i odobrenih objekata te o postupcima registriranja i odobravanja objekata u poslovanju s hranom («Narodne novine», broj 125/08, 55/09 i 130/10).

Pored navedenog, hrana koja se stavlja na tržište Republike Hrvatske od 3. prosinca 2014. godine mora biti označena sukladno Zakonu o informiranju potrošača o hrani (Narodne novine, broj 56/13).

2.1. Postupak registracije, odobravanja i odobravanja pod posebnim uvjetima

Postupak registracije objekata u poslovanju s hranom te odobravanja i odobravanja pod posebnim uvjetima objekata u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla propisan je Pravilnikom o vođenju Upisnika registriranih i odobrenih objekata te o postupcima registriranja i odobravanja objekata u poslovanju s hranom (NN br. 125/08, 55/09, 130/10).

Pravilnik o vođenju Upisnika registriranih i odobrenih objekata te o postupcima registriranja i odobravanja objekata u poslovanju s hranom u članku 5. propisuje koje objekte je SPH dužan registrirati pri **Ministarstvu poljoprivrede, a u članku 21. koje je dužan registrirati pri Ministarstvu zdravlja.**

Subjekti u poslovanju s hranom čiji objekti podliježu registraciji dostavljaju Ministarstvu zdravlja popunjen obrazac zahtjeva propisan Prilogom 6. Pravilnika ili elektronskim putem (aplikaciji se pristupa putem adrese <http://upisnik.mzss.hr>). Uz zahtjev prilažu 50,00 kn državne pristojbe (biljega), presliku uplate za pokriće troškova postupka registracije 70,00 kn (za svaki idući objekt iznosi još 30,00 kn) i dokumentaciju navedenu u članku 21. stavku 5. Pravilnika.

Subjekti u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla čiji objekti podliježu registraciji dostavljaju Ministarstvu poljoprivrede popunjen obrazac zahtjeva propisan Prilogom 6. Pravilnika. Uz zahtjev prilažu 70,00 kn biljega i dokumentaciju navedenu u članku 4. Pravilnika. Postupak je opisan na internetskoj adresi <http://www.veterinarstvo.hr/default.aspx?id=119>.

Da bi se objekt registrirao nije potreban pregled od strane stručnog povjerenstva, već isti nakon registracije podliježe službenim kontrolama prema predviđenom planu.

Objekti u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla koji podliježu odobravanju pod posebnim uvjetima propisani su člankom 13. Pravilnika o vođenju Upisnika registriranih i odobrenih objekata te o postupcima registriranja i odobravanja objekata

u poslovanju s hranom, a postupci odobravanja pod posebnim uvjetima propisani su člankom 13. stavcima 5., 6., 7. i 8. istoga Pravilnika. Subjekti u poslovanju s hranom čiji objekti podliježu odobravanju pod posebnim uvjetima uz zahtjev propisan Prilogom 3. Pravilnika prilažu presliku uplate upravne pristojbe u iznosu od 520,00 kuna i dostavljaju ga Ministarstvu poljoprivrede. Postupak je opisan na internetskoj adresi <http://www.veterinarstvo.hr/default.aspx?id=117>

Objekti koji podliježu odobravanju pod posebnim uvjetima ne smiju započeti s radom prije ishođenja rješenja o odobrenju pod posebnim uvjetima i upisa u odgovarajući Upisnik.

Objektima koji se odobravaju pod posebnim uvjetima ne izdaju se uvjetna odobrenja već im se izdaje trajno rješenje ako se utvrdi da udovoljavaju propisanim uvjetima. U navedenim objektima će se tijekom redovnih, planiranih službenih kontrola utvrđivati primjena postupaka samokontrole temeljenih na načelima HACCP-a (što uključuje primjenu dobre proizvođačke prakse i dobre higijenske prakse - DPP i DHP).

Objekti koji podliježu odobravanju navedeni su u članku 8. Pravilnika o vođenju upisnika registriranih i odobrenih objekata te o postupcima registriranja i odobravanja objekata u poslovanju s hranom. Postupak odobravanja propisan je člankom 6. istoga Pravilnika. Subjekti u poslovanju s hranom čiji objekti podliježu odobravanju uz zahtjev propisan Prilogom 2. Pravilnika prilažu presliku uplate upravne pristojbe u iznosu od 520,00 kuna te dokumentaciju navedenu u članku 6. stavku 2. Pravilnika i dostavljaju ga Ministarstvu poljoprivrede. Postupak je opisan na internetskoj adresi <http://www.veterinarstvo.hr/default.aspx?id=115>.

Objekti koji podliježu odobravanju ne smiju započeti s radom prije ishođenja rješenja o odobrenju ili uvjetnom odobrenju za rad.

Nakon zaprimanja navedenog zahtjeva stručno Povjerenstvo, osnovano rješenjem Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane Ministarstva poljoprivrede, obavlja pregled objekta. Prvi pregled objekta u postupku odobravanja odnosi se na pregled udovoljavanja infrastrukture i opreme, kao i posjedovanja potrebne dokumentacije (propisane člankom 9. stavkom 2. Pravilnika) u objektu. Ukoliko objekt u potpunosti udovoljava propisanim uvjetima, Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane Ministarstva poljoprivrede dodjeljuje objektu odobreni broj, upisuje ga u Upisnik odobrenih objekata u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla te izdaje uvjetno odobrenje za rad sa rokom važenja od 3 mjeseca i tek tada subjekt može započeti s obavljanjem tražene djelatnosti.

Ukoliko se pri prvom pregledu ustanove nedostaci u objektu, stručno Povjerenstvo određuje subjektu rok za otklanjanje. Po isteku toga roka obavlja se novi „prvi“ pregled objekta. Ukoliko su u objektu otklonjeni prethodno uočeni nedostaci, te isti u potpunosti udovoljava u pogledu infrastrukture i opreme kao i potrebne dokumentacije propisanim uvjetima stručno Povjerenstvo dostavlja Upravi za veterinarstvo i sigurnost hrane zapisnik s prijedlogom za izdavanje rješenja o uvjetnom odobrenju. U slučaju da objekt i dalje ne udovoljava u potpunosti propisanim uvjetima stručno Povjerenstvo dostavlja Upravi za veterinarstvo i sigurnost hrane zapisnik s prijedlogom za odbijanje zahtjeva.

Prije isteka roka uvjetnog odobrenja stručno Povjerenstvo, po službenoj dužnosti, ponovo pregledava objekt za vrijeme obavljanja odobrene djelatnosti kako bi utvrdili udovoljavanje i ostalim zahtjevima određenim propisima o hrani. U slučaju ako objekt udovoljava svim propisanim uvjetima Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane donosi rješenje o trajnom odobrenju za rad.

3. Službene kontrole i kazne

Službene kontrole zdravstvene ispravnosti i higijene odnosno sigurnosti hrane sukladno podjeli prema članku 7. Zakona o službenim kontrolama koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja (Narodne novine, br. 81/2013,14/2014), na razini proizvodnje i prerade **provode veterinarska inspekcija** (hrane životinjskog podrijetla) **i sanitarna inspekcija** (hrane neživotinjskog podrijetla i hrane koja sadrži sastojke životinjskog i neživotinjskog podrijetla, osim u slučaju kada poslovanje s hranom životinjskog podrijetla zahtjeva odobravanje objekta ili dijela objekta, u kojem slučaju je nadležna i veterinarska inspekcija).

Na razini maloprodaje, službene kontrole provodi sanitarna inspekcija, osim ako je posebnim propisom kojeg donosi ministar nadležan za poljoprivredu uz suglasnost ministra nadležnog za zdravlje određeno da službene kontrole provodi veterinarska inspekcija.

Potrebno je također napomenuti da u istim objektima **službene kontrole standarda kvalitete provodi inspekcija za kakvoću hrane.**

U svakom od nacionalnih zakona navedene su prekršajne odredbe prema kojima su definirane kazne koje se referiraju na pojedine odredbe zakona odnosno uredbe.

4. Ostali bitni čimbenici

Pored propisa o sigurnosti hrane, subjekti u poslovanju s hranom dužni su udovoljavati i ostalim propisima relevantnim za njihovo poslovanje (npr. izgradnja objekta, stavljanje na tržište, trgovina, standardi kvalitete...)

5. Zakonodavstvo u području sigurnosti hrane

U Republici Hrvatskoj su od 01. srpnja 2013. godine odnosno od dana stupanja RH u Europsku uniju, pored nacionalnih propisa, direktno primjenjive uredbe komisije Europske zajednice. Kako bi osigurali provedbu istih, novim zakonima su propisane temeljne odredbe vezano uz nadležna tijela i zadaće nadležnih tijela, obveze subjekata u poslovanju s hranom, upravne mjere i prekršajne odredbe pri provođenju istih.

Subjekti u poslovanju s hranom osim udovoljavanja zahtjeva nacionalnih propisa moraju udovoljavati zahtjevima propisa Europske zajednice a koji su relevantni za njihovo poslovanje.

U nastavku se stoga nalazi popis relevantnog zakonodavstva iz područja sigurnosti hrane i to na način da je paralelno pored hrvatskog zakonodavnog okvira navedeno i relevantno zakonodavstvo Europske zajednice za koje su u predmetnom zakonu navedene nacionalne odredbe u dijelu upravnih mjera i prekršajnih odredbi, a zatim su navedeni ostali nacionalni provedbeni propisi.

Hrvatsko/nacionalno zakonodavstvo	Zakonodavstvo Europske zajednice/unije
Zakon o hrani (Narodne novine, broj 81/2013, 14/2014)	Uredba (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2002. o utvrđivanju općih načela i uvjeta zakona o hrani, osnivanju Europske agencije za sigurnost hrane te utvrđivanju postupaka u područjima sigurnosti hrane (SL L 31, 1. 2. 2002.) sa svim njezinim izmjenama i dopunama
	Uredba Komisije (EU) br. 16/2011 od 10. siječnja 2011. o provedbenim mjerama za sustav brzog uzbunjivanja za hranu i hranu za životinje (SL L 6, 11. 1. 2011.)
	Provedbena uredba Komisije (EU) br. 931/2011 od 19. listopada 2011. o zahtjevima sljedivosti utvrđenim Uredbom (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća za hranu životinjskog podrijetla (SL L 242, 20. 9. 2011.)
Zakon o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu (Narodne novine, broj 81/2013)	Uredba (EZ) br. 852/2004 Europskoga parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o higijeni hrane (SL L 139, 30. 4. 2004.) sa svim njezinim izmjenama i dopunama
	Uredba Komisije (EZ) br. 2073/2005 od 15. studenoga 2005. o mikrobiološkim kriterijima za hranu (SL L 338, 22. 12. 2005.) sa svim njezinim izmjenama i dopunama
	Uredba Komisije (EZ) br. 37/2005 od 12. siječnja 2005. o praćenju temperatura u prijevoznim sredstvima i prostorima za skladištenje i čuvanje brzo smrznute hrane namijenjene prehrani ljudi (SL L 10, 13. 1. 2005)
Zakon o veterinarstvu (Narodne novine, broj 82/2013, 148/2013)	Uredba (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2002. o utvrđivanju općih načela i uvjeta zakona o hrani, osnivanju Europske agencije za sigurnost hrane te utvrđivanju postupaka u područjima sigurnosti hrane (SL L 31, 1. 2. 2002., sa svim izmjenama i dopunama) – u dijelu koji se odnosi na hranu utvrđenu ovim Zakonom i sigurnost hrane
	Uredba (EZ) br. 852/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o higijeni hrane (SL L 139, 30. 4. 2004., sa svim izmjenama i dopunama) - u dijelu koji se odnosi na hranu utvrđenu ovim Zakonom

Uredba (EZ) br. 853/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o utvrđivanju određenih higijenskih pravila za hranu životinjskog podrijetla (SL L 139, 30. 4. 2004., sa svim izmjenama i dopunama)

Uredba (EZ) br. 854/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o utvrđivanju posebnih pravila organizacije službenih kontrola proizvoda životinjskog podrijetla namijenjenih prehrani ljudi (SL L 139, 30. 4. 2004.), sa svim izmjenama i dopunama)

Uredba (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o službenim kontrolama koje se provode radi provjeravanja poštivanja propisa o hrani i hrani za životinje te propisa o zdravlju i dobrobiti životinja (SL L 165, 30. 4. 2004., sa svim izmjenama i dopunama) - u dijelu koji se odnosi na hranu utvrđenu ovim Zakonom

Uredba Komisije (EZ) br. 2074/2005 od 5. prosinca 2005. o utvrđivanju provedbenih mjera za određene proizvode na temelju Uredbe (EZ) br. 853/2004 Europskog parlamenta i Vijeća i za organizaciju službenih kontrola na temelju Uredbe (EZ) br. 854/2004 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća, odstupanju od Uredbe (EZ) br. 852/2004 Europskog parlamenta i Vijeća i o izmjeni uredbi (EZ) br. 853/2004 i (EZ) br. 854/2004 (SL L 338, 22. 12. 2005., sa svim izmjenama i dopunama)

Provedbena uredba Komisije (EU) br. 931/2011 od 19. listopada 2011. o zahtjevima sljedivosti utvrđenim Uredbom (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća za hranu životinjskog podrijetla (SL L 242, 20. 9. 2011.)

Uredba (EZ) br. 1069/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o utvrđivanju zdravstvenih pravila za nusproizvode životinjskog podrijetla i od njih dobivene proizvode koji nisu namijenjeni prehrani ljudi te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1774/2002 (Uredba o nusproizvodima životinjskog podrijetla) (SL L 300, 14. 11. 2009., sa svim izmjenama i dopunama)

Uredba (EZ) br. 1760/2000 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. srpnja 2000. o uvođenju sustava označavanja i registracije životinja vrste goveda, označavanju goveđeg mesa i proizvoda od goveđeg mesa i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 820/97 (SL L 204, 11. 8. 2000., sa svim izmjenama i dopunama) – u dijelu koji se odnosi na označavanje i registraciju goveda te na obavješno označavanje goveđeg mesa i mesnih proizvoda

Uredba Komisije (EZ) br. 2075/2005 od 5. prosinca 2005. o utvrđivanju posebnih pravila za službene kontrole trihinele u mesu (SL L 338, 22. 12. 2005., sa svim izmjenama i dopunama)

Uredba Komisije (EU) br. 37/2010 od 22. prosinca 2009. godine o farmakološki djelatnim tvarima i njihovoj klasifikaciji u odnosu na najveće dopuštene količine rezidua farmakološki djelatnih tvari u hrani životinjskog podrijetla (SL L 15, 20. 1. 2010., sa svim izmjenama i dopunama)

Uredba Komisije (EU) br. 605/2010 od 2. srpnja 2010. o uvjetima zdravlja životinja i javnog zdravlja te uvjetima veterinarskog certificiranja za unošenje sirovog mlijeka i mliječnih proizvoda namijenjenih prehrani ljudi u Europsku uniju (SL L 175, 10. 7. 2010., sa svim izmjenama i dopunama)

Uredba Komisije (EU) br. 142/2011 od 25. veljače 2011. o provedbi Uredbe (EZ) br. 1069/2009 Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju zdravstvenih pravila za nusproizvode životinjskog podrijetla i od njih dobivene proizvode koji nisu namijenjeni prehrani ljudi i o provedbi Direktive Vijeća 97/78/EZ u pogledu određenih uzoraka i predmeta koji su oslobođeni veterinarskih pregleda na granici na temelju te Direktive (SL L 54, 26. 2. 2011., sa svim izmjenama i dopunama)

Direktiva Vijeća (EZ) br. 96/23 od 29. travnja 1996. koja predviđa postupak Zajednice za praćenje određenih tvari i njihovih rezidua u živim životinjama i u prehrambenim proizvodima životinjskog podrijetla i u kojoj se ukidaju Direktive 85/358/EEZ i Odluke 89/187/EEZ i 91/664/EEZ (SL 125, 23. 5. 1996.), sa svim izmjenama i dopunama),

Zakon o kontaminantima (Narodne novine, broj 39/2013)	Uredba Komisije (EZ) br. 1881/2006 od 19. prosinca 2006. o najvećim dopuštenim količinama kontaminanata u hrani (SL L 364, 20. 12. 2006.), sa svim izmjenama i dopunama
	Uredba Komisije (EZ) br. 401/2006 od 23. veljače 2006. kojom se utvrđuju metode uzimanja uzoraka i analize za potrebe obavljanja službenih kontrola razina mikotoksina u hrani (SL L 70, 9. 3. 2006.), sa svim izmjenama i dopunama
Zakon o prehranbenim aditivima, aromama i prehranbenim enzimima (Narodne novine, broj 39/2013)	Uredba (EZ) br. 1333/2008 Europskoga parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o prehranbenim aditivima (SL L 354, 31. 12. 2008.), sa svim izmjenama i dopunama
	Uredba Komisije (EU) br. 231/2012 od 9. ožujka 2012. o specifikacijama prehranbenih aditiva iz Priloga II. i Priloga III. Uredbe (EZ) br. 1333/2008 Europskoga parlamenta i Vijeća o prehranbenim aditivima (SL L 83, 22. 3. 2012.), sa svim izmjenama i dopunama
	Uredba (EU) br. 1332/2008 Europskoga parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o prehranbenim enzimima i izmjenama i dopunama Direktive Vijeća 83/417/EEZ, Uredbe Vijeća (EZ-a) br. 1493/1999, Direktive 2000/13/EZ, Direktive vijeća 2001/112/EZ i Uredbe (EZ) br. 258/97 (SL L 354, 31. 12. 2008.), sa svim izmjenama i dopunama
	Uredba (EZ) br. 1334/2008 Europskoga parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o aromama i sastojcima hrane s aromatičnim svojstvima za upotrebu u i na hrani kojom se izmjenjuju Uredba Vijeća 1601/91, Uredbe (EZ) br. 2232/96 i (EZ) br. 110/2008 i Direktiva 2000/13/EZ (SL L 354, 31. 12. 2008.)
	Provedbena Uredba Komisije (EU) br. 872/2012 od 1. listopada 2012. o usvajanju popisa aromatičnih tvari propisanih Uredbom (EZ) br. 2232/96 Europskoga parlamenta i Vijeća, unoseći ga u Prilog I. Uredbe (EZ) br. 1334/2008 Europskoga parlamenta i Vijeća i ukidanje Uredbe (EZ) br. 1565/2000 i Odluka 1999/217/EZ (SL L 267, 2. 10. 2012.), sa svim izmjenama i dopunama

Uredba (EZ) br. 1331/2008 Europskoga parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. kojom se utvrđuje zajednički postupak za odobravanje prehrambenih aditiva, prehrambenih enzima i prehrambenih aroma (SL L 354, 31. 12. 2008.)

Uredba Komisije (EU) br. 234/2011 od 10. ožujka 2011. o provedbi Uredbe (EZ) br. 1331/2008 Europskoga parlamenta i Vijeća kojom se utvrđuje zajednički postupak odobravanja prehrambenih aditiva, prehrambenih enzima i prehrambenih aroma (SL L 168, 28. 6. 2012.), sa svim izmjenama i dopunama

Uredba (EZ) br. 2065/2003 Europskoga parlamenta i Vijeća od 10. studenoga 2003. o aromama dima koje se koriste ili se namjeravaju koristiti u ili na hrani (SL L 309, 26. 11. 2003.)

Uredba (EZ) br. 627/2006 od 21. travnja 2006. o provedbi Uredbe (EZ) br. 2065/2003 Europskoga parlamenta i Vijeća za kriterije kvalitete za validaciju analitičkih metoda za uzorkovanje, identifikaciju i karakterizaciju primarnih proizvoda (SL L 109, 22. 4. 2006.)

Zakon o provedbi Uredbe (EZ) br. 396/2005 o maksimalnim razinama ostataka pesticida u i na hrani i hrani za životinje biljnog i životinjskog podrijetla (Narodne novine, br. 80/13)

Uredba (EZ) br. 396/2005 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. veljače 2005. o maksimalnim razinama ostataka pesticida u i na hrani i hrani za životinje biljnog i životinjskog podrijetla koja nadopunjuje Direktivu Vijeća 91/414/EEZ (SL L 70, 16. 3. 2005)

Zakon o materijalima i predmetima koji dolaze u neposredan dodir s hranom (Narodne novine, broj 25/2013)

Uredba (EZ) br. 1935/2004 Europskoga parlamenta i Vijeća od 27. listopada 2004. o materijalima i predmetima namijenjenim neposrednom dodiru s hranom (SL L 338, 13. 11. 2004.)

Uredbe Komisije (EZ) br. 2023/2006 od 22. prosinca 2006. o dobroj proizvođačkoj praksi za materijale i predmete namijenjene neposrednom dodiru s hranom (SL L 384, 29. 12. 2006.)

Uredba Komisije (EZ) br. 1895/2005 od 18. studenoga 2005. godine o zabrani uporabe određenih epoksi derivata u materijalima i predmetima namijenjenim neposrednom dodiru s hranom (SL L 302, 19. 11. 2005.)

Uredba Komisije (EZ) br. 450/2009 od 29. svibnja 2009. o aktivnim i inteligentnim materijalima i predmetima namijenjenim neposrednom dodiru s hranom (SL L 135, 30. 5. 2009.)

Uredba Komisije (EZ) br. 282/2008 od 27. ožujka 2008. o recikliranim plastičnim materijalima i predmetima namijenjenim neposrednom dodiru s hranom i o izmjenama Uredbe (EZ) br. 2023/2006 (SL L 86, 28. 3. 2008.)

Uredba Komisije (EU) br. 10/2011 od 14. siječnja 2011. o plastičnim materijalima i predmetima namijenjenim neposrednom dodiru s hranom (SL L 12, 15. 1. 2011.)

Uredba Komisije (EU) br. 284/2011 od 22. ožujka 2011. o utvrđivanju posebnih uvjeta i detaljnih postupaka za uvoz plastičnih kuhinjskih proizvoda od poliamida i melamina podrijetlom ili isporučenih iz Narodne Republike Kine i Posebnog upravnog područja Hong Kong, Kina (SL L 77, 23. 3. 2011.)

**Zakon o informiranju
potrošača o hrani
(Narodne novine, broj
56/2013)**

Uredba (EU) br. 1169/2011 Europskoga parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o pružanju informacija o hrani potrošačima, izmjenama i dopunama uredbi (EZ) br. 1924/2006 i (EZ) br. 1925/2006 Europskoga parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive Komisije 87/250/EEZ, Direktive Vijeća 90/496/EEZ, Direktive Komisije 1999/10/EZ, Direktive 2000/13/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća, Direktive Komisije 2002/67/EZ i 2008/5/EZ i Uredbe Komisije (EZ) br. 608/2004 (SL L 304, 22.11.2011.)

**Zakon o prehranbenim i
zdravstvenim tvrdnjama
te hrani obogaćenoj
nutrijentima (Narodne
novine, broj 39/2013)**

Uredbe (EZ) br. 1924/2006 Europskoga parlamenta i Vijeća od 20. prosinca 2006. o prehranbenim i zdravstvenim tvrdnjama (SL L 404, 30. 12. 2006.), sa svim izmjenama i dopunama

Uredba (EZ) br. 1925/2006 Europskoga parlamenta i Vijeća od 20. prosinca 2006. o dodavanju vitamina, minerala i drugih određenih tvari u hranu (SL L 404, 30. 12. 2006.), sa svim izmjenama i dopunama

Uredba Komisije (EZ) br. 1170/2009 od 30. studenoga 2009. kojom se izmjenjuje Direktiva 2002/46/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća i Uredba (EZ) br. 1925/2006 Europskoga parlamenta i Vijeća vezano za listu vitamina i minerala i njihovih kemijskih oblika koji se mogu dodati u hranu i dodatke prehrani (SL L 314, 1. 12. 2009.), sa svim izmjenama i dopunama

Uredba Komisije (EZ) br. 353/2008 od 18. travnja 2008. kojom se uspostavljaju provedbena pravila za aplikaciju zdravstvene tvrdnje kako je predviđeno u članku 15. Uredbe (EZ) br. 1924/2006 (SL L 10, 19. 4. 2008.), sa svim izmjenama i dopunama

Uredba Komisije (EZ) br. 983/2009 od 21. listopada 2009. o autorizaciji i odbijanju autorizacije određenih zdravstvenih tvrdnji koje se navode na hrani, a odnose se na smanjenje rizika od neke bolesti i na razvoj i zdravlje djece (SL L 277, 22. 10. 2009.), sa svim izmjenama i dopunama

Uredba Komisije (EZ) br. 984/2009 od 21. listopada 2009. o odbijanju autorizacije određenih zdravstvenih tvrdnji koje se navode na hrani, a koje se ne odnose na smanjenje rizika od neke bolesti i na razvoj i zdravlje djece (SL L 277, 22. 10. 2009.), sa svim izmjenama i dopunama

Uredba Komisije (EZ) br. 1024/2009 od 29. listopada 2009. o autorizaciji i odbijanju autorizacije određenih zdravstvenih tvrdnji koje se navode na hrani, a odnose se na smanjenje rizika od neke bolesti i na razvoj i zdravlje djece (SL L 283, 30. 10. 2009.), sa svim izmjenama i dopunama

Uredba Komisije (EZ) br. 1025/2009 od 29. listopada 2009. o odbijanju autorizacije određenih zdravstvenih tvrdnji koje se navode na hrani, a koje se ne odnose na smanjenje rizika od neke bolesti i na razvoj i zdravlje djece (SL L 283, 30. 10. 2009.), sa svim izmjenama i dopunama

Uredba Komisije (EZ) br. 1167/2009 od 30. studenoga 2009. o odbijanju autorizacije određenih zdravstvenih tvrdnji koje se navode na hrani, a koje se ne odnose na smanjenje rizika od neke bolesti i na razvoj i zdravlje djece (SL L 314, 1. 12. 2009.), sa svim izmjenama i dopunama

Uredba Komisije (EZ) br. 1168/2009 od 30. studenoga 2009. o odbijanju autorizacije određenih zdravstvenih tvrdnji koje se navode na hrani, a koje se ne odnose na smanjenje rizika od neke bolesti i na razvoj i zdravlje djece (SL L 314, 1. 12. 2009.), sa svim izmjenama i dopunama

Uredba Komisije (EU) br. 375/2010 od 3. svibnja 2010. o odbijanju autorizacije određenih zdravstvenih tvrdnji koje se navode na hrani, a koje se ne odnose na smanjenje rizika od neke bolesti i na razvoj i zdravlje djece (SL L 111, 4. 5. 2010.), sa svim izmjenama i dopunama

Uredba Komisije (EU) br. 376/2010 od 3. svibnja 2010. o odbijanju autorizacije određenih zdravstvenih tvrdnji koje se navode na hrani, a koje se ne odnose na smanjenje rizika od neke bolesti i na razvoj i zdravlje djece (SL L 111, 4. 5. 2010.), sa svim izmjenama i dopunama

Uredba Komisije (EU) br. 382/2010 od 5. svibnja 2010. o odbijanju autorizacije određenih zdravstvenih tvrdnji koje se navode na hrani, a koje se ne odnose na smanjenje rizika od neke bolesti i na razvoj i zdravlje djece (SL L 113, 6. 5. 2010.), sa svim izmjenama i dopunama

Uredba Komisije (EU) br. 383/2010 od 5. svibnja 2010. o odbijanju autorizacije određenih zdravstvenih tvrdnji koje se navode na hrani, a koje se ne odnose na smanjenje rizika od neke bolesti i na razvoj i zdravlje djece (SL L 113, 6. 5. 2010.), sa svim izmjenama i dopunama

Uredba Komisije (EU) br. 384/2010 od 5. svibnja 2010. o autorizaciji i odbijanju autorizacije određenih zdravstvenih tvrdnji koje se navode na hrani, a odnose se na smanjenje rizika od neke bolesti i na razvoj i zdravlje djece (SL L 113, 6. 5. 2010.), sa svim izmjenama i dopunama

Uredba Komisije (EU) br. 957/2010 od 22. listopada 2010. o autorizaciji i odbijanju autorizacije određenih zdravstvenih tvrdnji koje se navode na hrani, a odnose se na smanjenje rizika od neke bolesti i na razvoj i zdravlje djece (SL L 279, 23. 10. 2010.), sa svim izmjenama i dopunama

Uredba Komisije (EU) br. 958/2010 od 22. listopada 2010. o odbijanju autorizacije određenih zdravstvenih tvrdnji koje se navode na hrani, a koje se ne odnose na smanjenje rizika od neke bolesti i na razvoj i zdravlje djece (SL L 279, 23. 10. 2010.), sa svim izmjenama i dopunama

Uredba Komisije (EU) br. 1161/2010 od 9. prosinca 2010. o odbijanju autorizacije određenih zdravstvenih tvrdnji koje se navode na hrani, a koje se ne odnose na smanjenje rizika od neke bolesti i na razvoj i zdravlje djece (SL L 326, 10. 12. 2010.), sa svim izmjenama i dopunama

Uredba Komisije (EU) br. 1162/2010 od 9. prosinca 2010. o odbijanju autorizacije određenih zdravstvenih tvrdnji koje se navode na hrani, a odnose se na smanjenje rizika od neke bolesti i na razvoj i zdravlje djece (SL L 326, 10. 12. 2010.), sa svim izmjenama i dopunama

Uredba Komisije (EU) br. 432/2011 od 4. svibnja 2011. o odbijanju autorizacije određenih zdravstvenih tvrdnji koje se navode na hrani, a koje se ne odnose na smanjenje rizika od neke bolesti i na razvoj i zdravlje djece (SL L 115, 5. 5. 2011.), sa svim izmjenama i dopunama (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 432/2011), o autorizaciji i odbijanju autorizacije određenih zdravstvenih tvrdnji koje se navode na hrani, a odnose se na razvoj i zdravlje djece (SL L 119, 7. 5. 2011.), sa svim izmjenama i dopunama

Uredba Komisije (EU) br. 665/2011 od 11. srpnja 2011. o autorizaciji i odbijanju autorizacije određenih zdravstvenih tvrdnji koje se navode na hrani, a odnose se na smanjenje rizika od neke bolesti (SL L 182, 12. 7. 2011.), sa svim izmjenama i dopunama

Uredba Komisije (EU) br. 666/2011 od 11. srpnja 2011. o odbijanju autorizacije određenih zdravstvenih tvrdnji koje se navode na hrani, a koje se ne odnose na smanjenje rizika od neke bolesti i na razvoj i zdravlje djece (SL L 182, 12. 7. 2011.), sa svim izmjenama i dopunama

Uredba Komisije (EU) br. 1160/2011 od 14. prosinca 2011. o autorizaciji i odbijanju autorizacije određenih zdravstvenih tvrdnji koje se navode na hrani, a odnose se na smanjenje rizika od neke bolesti (SL L 296, 15. 11. 2011.), sa svim izmjenama i dopunama

Uredba Komisije (EU) br. 1170/2011 od 16. prosinca 2011. o odbijanju autorizacije određenih zdravstvenih tvrdnji koje se navode na hrani, a odnose se na smanjenje rizika od neke bolesti (SL L 299, 17. 11. 2011.), sa svim izmjenama i dopunama

Uredba Komisije (EU) br. 1171/2011 od 16. srpnja 2011. o odbijanju autorizacije određenih zdravstvenih tvrdnji koje se navode na hrani, a koje se ne odnose na smanjenje rizika od neke bolesti i na razvoj i zdravlje djece (SL L 299, 17. 11. 2011.), sa svim izmjenama i dopunama

Uredba Komisije (EU) br. 378/2012 od 3. svibnja 2012. o odbijanju autorizacije određenih zdravstvenih tvrdnji koje se navode na hrani, a odnose se na smanjenje rizika od neke bolesti i na razvoj i zdravlje djece (SL L 119, 4. 5. 2012.), sa svim izmjenama i dopunama

	<p>Uredba Komisije (EU) br. 379/2012 od 3. svibnja 2012. o odbijanju autorizacije određenih zdravstvenih tvrdnji koje se navode na hrani, a koje se ne odnose na smanjenje rizika od neke bolesti i na razvoj i zdravlje djece (SL L 119, 4. 5. 2012.), sa svim izmjenama i dopunama</p> <p>Uredba Komisije (EU) br. 432/2012 od 16. svibnja 2012. kojom se uspostavlja popis dopuštenih zdravstvenih tvrdnji na hrani, a koje se ne odnose na smanjenje rizika od neke bolesti i na razvoj i zdravlje djece (SL L 136, 25. 5. 2012.), sa svim izmjenama i dopunama</p> <p>Uredba Komisije (EU) br. 1048/2012 od 8. studenoga 2012. o autorizaciji određenih zdravstvenih tvrdnji koje se navode na hrani, a odnosi se na smanjenje rizika od neke bolesti (SL L 310, 9. 11. 2012.), sa svim izmjenama i dopunama</p> <p>Odluka Komisije 2009/980/EU od 17. prosinca 2009. o autorizaciji zdravstvene tvrdnje koja se odnosi na utjecaj koncentrata rajčice topljivog u vodi na agregaciju trombocita, a koja sadrži zahtjev za zaštitu podataka i svih njezinih izmjena (SL L 336, 18. 12. 2009.), sa svim izmjenama i dopunama</p>
<p>Zakon o službenim kontrolama koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja (Narodne novine, broj 81/2013)</p>	<p>Uredba (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o službenim kontrolama koje se provode radi verifikacije postupanja u skladu s odredbama propisa o hrani i hrani za životinje te propisa o zdravlju i dobrobiti životinja (SL L 165, 30. 4. 2004.), sa svim izmjenama i dopunama</p>
<p>Zakon o provedbi uredbi europske unije o zaštiti životinja (Narodne novine, br. 125/13)</p>	<p>Uredba Vijeća (EZ) br. 1099/2009 od 24. rujna 2009. o zaštiti životinja u vrijeme usmrćivanja (SL L 303, 18. 11. 2009.)</p> <p>Uredba Vijeća (EZ) br. 1/2005 od 22. prosinca 2004. o zaštiti životinja tijekom prijevoza i s prijevozom povezanih postupaka i o izmjeni Direktive 64/432/EEZ i 93/119/EZ i Uredbe (EZ) br. 1255/97 (SL L 3, 5. 1. 2005.)</p>

Nacionalno zakonodavstvo – provedbeni propisi

HORIZONTALNI

Pravilnik o vođenju Upisnika registriranih i odobrenih objekata te o postupcima registriranja i odobravanja objekata u poslovanju s hranom (Narodne novine, br. 125/08, 55/09, 130/10)

Pravilnik o posebnim uvjetima za objekte u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla koji se odobravaju pod posebnim uvjetima (Narodne novine, br.15/10, 133/10)

Pravilnik o oznakama zdravstvene ispravnosti i identifikacijskim oznakama hrane životinjskog podrijetla (Narodne novine, br. 92/12, 80/13)

Pravilnik o sustavu brzog uzbunjivanja za hranu i hranu za životinje (Narodne novine, br. 155/2013)

Pravilnik o oznakama ili znakovima koji određuju seriju ili lot kojem hrana pripada (Narodne novine, br. 26/13)

Pravilnik o hrani podvrgnutoj ionizirajućem zračenju (Narodne novine, br. 38/08)

Pravilnik o pomoćnim tvarima u procesu proizvodnje (Narodne novine, br. 38/08)

Pravilnik o monitoringu određenih tvari i njihovih rezidua u živim životinjama i u proizvodima životinjskog podrijetla (Narodne novine, br. 79/08. i 51/13.),

Pravilnik o uvjetima zdravlja životinja koji se primjenjuju na proizvodnju, preradu, stavljanje u promet i unošenje hrane životinjskog podrijetla (Narodne novine, br. 75/09)

Pravilnik o izdavanju certifikata za žive životinje i proizvode životinjskog podrijetla u međunarodnom prometu (Narodne novine, br. 137/08. i 97/09.),

Pravilnik o zahtjevima zdravlja životinja i javnog zdravlja za promet i uvoz određenih proizvoda (Narodne novine, br. 81/09)

Pravilnik o uvjetima i načinu obavljanja dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije u veterinarskoj djelatnosti (Narodne novine, broj 139/2010),

SPECIFIČNO ZA MESO

Pravilnik o visini naknada za veterinarske preglede živih životinja u unutarnjem prometu i svjedodžbi o zdravstvenom stanju i mjestu podrijetla životinje (Narodne novine, br. 104/08. i 80/12.)

Pravilnik o veterinarsko-zdravstvenim uvjetima za stavljanje u promet ovaca i koza (Narodne novine, br. 51/09, i 44/13)

Pravilnik o veterinarskim uvjetima za stavljanje u promet goveda i svinja (NN 071/2012)

Pravilnik o alternativnoj identifikacijskoj oznaci za određenu hranu životinjskog podrijetla (Narodne novine, br. 155/2013)

Pravilnik o učestalosti uzorkovanja trupova, mljevenog mesa i mesnih pripravaka te uvjetima i načinu smanjenja broja elementarnih jedinica uzorka u objektima manjeg kapaciteta proizvodnje (Narodne novine, br. 30/10 i 38/12)

Pravilnik o mesnim proizvodima (Narodne novine, br. 131/12)

SPECIFIČNO ZA MLIJEKO

Pravilnik o pregledu sirovog mlijeka namijenjenog javnoj potrošnji (Narodne novine, br. 110/10)

Naredba o privremenim mjerama u odnosu na sadržaj aflatoksina M1 u mliječnim proizvodima (Narodne novine, br. 39/13)

SPECIFIČNO ZA PROIZVODE RIBARSTVA I ŽIVE ŠKOLJKAŠE

Pravilnik o popratnoj dokumentaciji za svježije proizvode ribarstva i žive školjkaše u unutarnjem prometu (Narodne novine, br. 18/09)

6. Gdje do informacija?

Ministarstvo poljoprivrede

Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane

Planinska 2a, 10 000 Zagreb

Telefon: 01 6443 540

Faks: 01 6443 899

e-mail: office@mps.hr

Ministarstvo zdravlja

Uprava za sanitarnu inspekciju i javno zdravstvo

Ksaver 200a, 10 000 Zagreb

Telefon: 01 4607 622

Fax: 01 4607 631

Hrvatska agencija za hranu

Ivana Gundulića 36b, 31 000 Osijek

Telefon: 031 214 900, 031 227 600

Fax: 031 214 901

e-mail: info@hah.hr

Osim gore navedenog informacije se mogu dobiti i kontaktiranjem veterinarskih i sanitarnih inspektora u područnim Uredima i Ispostavama te na sljedećim internetskim adresama:

Sluzbeni list - Narodne novine: <http://www.nn.hr/>

Službeni list Europske unije: <http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=hr>

Codex Alimentarius: <http://www.codexalimentarius.org/>

Vodič za subjekte

u poslovanju s hranom
životinjskog podrijetla
koji se bave proizvodnjom
mesa, mljevenog mesa, mesnih
pripravaka i proizvoda i SOM-a

Namjena vodiča

Ovaj je vodič namijenjen subjektima u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla koji se bave proizvodnjom mesa, mljevenog mesa, mesnih pripravaka, mesnih proizvoda i strojno otkošenog mesa u cilju davanja smjernica vezano uz njihove obveze pri primjeni nacionalnog zakonodavstva i zakonodavstva Europske zajednice.

Zakonodavstvo u području sigurnosti hrane

navedeni subjekti u poslovanju s hranom stoga moraju primjenivati relevantno zakonodavstvo iz područja sigurnosti hrane navedeno u Poglavlju 2. uvodnog dijela s dodatnim zahtjevima zakonodavstva navedenog specifično za meso i udovoljavati istome. Posebnu pažnju moraju obratiti na Uredbu (EZ) br. 853/2004, budući su njome propisana značenja sljedećih pojmova:

- **„Meso”** - jestivi dijelovi životinja (domaći papkari i kopitari, perad, dvojzupci, slobodno živuća divljač, divljač iz uzgoja, sitna slobodno živuća divljač, krupna slobodno živuća divljač) uključujući krv;
- **„Mljeveno meso”** - otkošteno meso samljeveno na komadiće koje sadrži manje od 1 % soli;
- **„Mesni pripravci”** - svježe meso, uključujući meso usitnjeno na komadiće, kojemu su dodani hrana, začini ili dodaci (aditivi) ili koje je bilo podvrgnuto postupcima koji ne mijenjaju unutarnju strukturu mišićnih vlakana niti uništavaju značajke svježeg mesa;
- **„Mesni proizvodi”** - prerađeni proizvodi koji nastaju preradom mesa ili daljnjom preradom tako prerađenih proizvoda, tako da je na površini reza vidljivo da proizvod nema više značajke svježeg mesa;
- **„Strojno otkošteno meso” ili „SOM”** - proizvod koji se, nakon uklanjanja kostiju, dobije odvajanjem mesa od kostiju koje sadrže dijelove mesa, ili od trupa peradi, mehaničkim sredstvima kojima se uništava ili mijenja struktura mišićnih vlakana.

Navedenom Uredbom su propisni posebni zahtjevi higijene kojima moraju udovoljavati SPH u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla koji se bave proizvodnjom mesa, mljevenog mesa, mesnih pripravaka, mesnih proizvoda i strojno otkošenog mesa te su Prilogom III. iste definirani objekti koji se odobravaju. U Uredbi (EZ) br. 853/2004 nalaze se definicije i drugih pojmova vezanih za proizvodnju navedenih proizvoda.

Zahtjevi sigurnosti hrane

SPH koji se bave proizvodnjom mesa, mljevenog mesa, mesnih pripravaka, mesnih proizvoda i SOM-a moraju osigurati da sve faze proizvodnje, prerade ili distribucije, koje su pod njihovom kontrolom, udovoljavaju relevantnim zahtjevima higijene. Isti moraju udovoljavati općim zahtjevima higijene propisanim Uredbom (EZ) br. 852/2004, kako je navedeno u Poglavlju 3. uvodnog dijela vodiča. Ukoliko se radi o odobrenim objektima isti moraju dodatno udovoljavati i svim posebnim zahtjevima higijene propisanim Prilogom III. Uredbe (EZ) br. 853/2004, a ukoliko su predmetni objekti odobreni pod posebnim uvjetima moraju dodatno udovoljavati pojedinim zahtjevima higijene propisanim Prilogom III. Uredbe (EZ) br. 853/2004 što je pojašnjeno nacionalnim propisom o odobravanju objekata pod posebnim uvjetima.

Opći zahtjevi higijene za sve objekte, pa tako i za one koje proizvode meso, mljeveno meso, mesne pripravke, mesne proizvode i SOM se odnose na zahtjeve vezane za infrastrukturu objekta, prostorije u kojima se rukuje s hranom, skladištenje, prijevozna sredstva/spremnike, opremu, otpad, opskrbu vodom, osobnu higijenu djelatnika, hranu, pakiranje i ambalažiranje, termičku obradu, označavanje, te dokumentaciju i evidencije. Osim obveze udovoljavanja zahtjevima higijene, subjekti u poslovanju s hranom moraju, prema potrebi usvojiti i posebne higijenske mjere a koje se odnose na udovoljavanje mikrobiološkim kriterijima, udovoljavanje zahtjevima temperature odnosno održavanja hladnog lanca, uzorkovanja i analiza kao i izrade, implementacije i održavanja trajne procedure temeljene na načelima HACCP principa te osiguranje sljedivosti.

U slučaju kada se radi o odobrenim objektima isti dodatno moraju udovoljavati i posebnim zahtjevima higijene, propisanim Prilogom III. Uredbe (EZ) br. 853/2004 u odnosu na zahtjeve za infrastrukturu objekta, kontrolu označavanja i dobiti životinja, higijenu klanja, postupanje s nusproizvodima klanja, posebne postupke klanja i postupke nakon klanja, skladištenje trupova u klaonici, obradu želudaca, mjehura i crijeva, zahtjeve za sirovine, higijenu proizvodnje, označavanje te skladištenje i transport proizvoda.

Postupak odobravanja i odobravanja pod posebnim uvjetima

Postupak registracije, odobravanja i odobravanja pod posebnim uvjetima je za sve SPH isti i opisan je u Poglavlju 3. 1. uvodnog dijela vodiča. U kategoriji objekata koji proizvode meso, mljeveno meso, mesne pripravke, mesne proizvode i strojno otkošteno meso nema objekata koji se registriraju već isti moraju biti odobreni ili odobreni pod posebnim uvjetima.

OBJEKTI KOJI SE ODOBRAVAJU POD POSEBNIM UVJETIMA

Objekti u kojima se u sklopu maloprodaje proizvode mljeveno meso i mesni pripravci

U nadležnosti su Ministarstva poljoprivrede

Objekti koji proizvode hranu životinjskog podrijetla na gospodarstvu podrijetla osim primarnih proizvoda (objekti koji proizvode tradicionalne mesne proizvode na gospodarstvu podrijetla)

Poveznica na obrazac zahtjeva i proceduru odobravanja pod posebnim uvjetima objekata u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla; <http://www.veterinarstvo.hr/default.aspx?id=117>

Objekti u kojima se proizvode mesni proizvodi, mljeveno meso i mesni pripravci isključivo za potrebe maloprodajnog objekta, koji opskrbljuje krajnjeg potrošača, istog subjekta u poslovanju s hranom

OBJEKTI KOJI SE ODOBRAVAJU

Objekti za klanje i rasijecanje mesa domaćih papkara i kopitara – goveda, koze, ovce, svinje, konji

U nadležnosti su Ministarstva poljoprivrede

Objekti za klanje i rasijecanje mesa peradi i lagomorfa

Objekti za klanje i rasijecanje mesa divljači iz uzgoja

Objekti za obradu i rasijecanje divljači

Poveznica na obrazac zahtjeva i proceduru odobravanja objekata u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla; <http://www.veterinarstvo.hr/default.aspx?id=115>

Objekti za proizvodnju mljevenog mesa, mesnih pripravaka i strojno otkošenog mesa (SOM)

Objekti za preradu mesa u mesne proizvode – kobasice, suhomesnati proizvodi, polugotova i gotova jela od mesa, konzerve, slanina i ostali proizvodi od mesa

Objekti za topljenu životinjsku mast i čvarke – sakupljanje i prerada

Objekti za obradu želudaca, mjehura i crijeva

Objekti za preradu želatine

Objekti za proizvodnju kolagena

Objekti koji obavljaju opće djelatnosti: uskladištenje hrane životinjskog podrijetla u uvjetima kontrolirane temperature, samostojeći objekti za prepakiranje hrane životinjskog podrijetla, veleprodaja mesa, mljevenog mesa, mesnih pripravaka, strojno otkošenog mesa, proizvoda od mesa, topljene životinjske masti i čvaraka, obrađenih želudaca, mjehura i crijeva, prerađene želatine i kolagena.

Gore navedeni objekti ako obavljaju i djelatnost veleprodaje navedenih proizvoda

Izvozni objekti koji posluju s hranom životinjskog podrijetla

Uvjeti kojima moraju udovoljavati objekti odobreni pod posebnim uvjetima i način stavljanja na tržište proizvoda koje proizvode kao i uvjeti za sirovinu propisani su Pravilnikom o posebnim uvjetima za objekte u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla koji se odobravaju po posebnim uvjetima (Narodne novine, br. 15/10 i 133/10). Sukladno navedenom, **SPH koji podliježu odobranju pod posebnim uvjetima proizvode mogu stavljati na tržište na sljedeći način:**

OBJEKTI KOJI SE ODOBRAVANJU POD POSEBNIM UVJETIMA	NAČIN STAVLJANJA NA TRŽIŠTE
Objekti u kojima se u sklopu maloprodaje proizvode mljeveno meso i mesni pripravci	<ul style="list-style-type: none"> • izravno krajnjem potrošaču • u maloprodajnom objektu koji izravno opskrbljuje krajnjeg potrošača u količini do 25% sirovine
Objekti koji proizvode hranu životinjskog podrijetla na gospodarstvu podrijetla osim primarnih proizvoda (objekti koji proizvode tradicionalne mesne proizvode na gospodarstvu podrijetla)	<ul style="list-style-type: none"> • izravno na mjestu proizvodnje • na tržnicama • na prodajnim izložbama • u ugostiteljskim objektima • u maloprodajnom objektu koji izravno opskrbljuje krajnjeg potrošača
Objekti u kojima se proizvode mesni proizvodi, mljeveno meso i mesni pripravci isključivo za potrebe maloprodajnog objekta, koji opskrbljuje krajnjeg potrošača, istog subjekta u poslovanju s hranom	<ul style="list-style-type: none"> • u maloprodajnim objektima koji opskrbljuju krajnjeg potrošača, istog subjekta u poslovanju s hranom koji ima i proizvodnju

Podaci o prehrambenom lancu

Subjekti u poslovanju s hranom koji posluju u klaonicama dužni su za sve životinje, osim slobodno živuće divljači, koje su poslone ili se namjeravaju poslati u klaonicu, tražiti, primiti i provjeriti podatke o prehrambenom lancu te postupati u skladu s njima.

U prostore klaonice ne smiju se primiti životinje ako za njih nisu zatraženi i dobiveni odgovarajući podaci o sigurnosti hrane koji se nalaze u evidencijama što ih gospodarstvo podrijetla vodi u skladu s Uredbom (EZ) br. 852/2004. Informacije o prehrambenom lancu moraju biti dobivene ne manje od 24 sata prije dolaska životinja u klaonicu.

Obaveza je subjekta u poslovanju s hranom da provjeri dokumentaciju koja prati domaće kopitare kako bi se osiguralo da je životinja namijenjena klanju za prehranu ljudi.

Ako bilo koja životinja stigne u klaonicu bez podataka o lancu prehrane, subjekt mora

odmah obavijestiti veterinarskog inspektora/ovlaštenog veterinara kontrolnog tijela. Klanje životinja ne može se obaviti ukoliko veterinarski inspektor/ovlašteni veterinar kontrolnog tijela to nije dopustio.

Klanje svinja, ovaca, koza, peradi, kunića i uzgojene divljači je osim u klaonicama dozvoljeno i na gospodarstvima podrijetla, ali samo za potrebe potrošnje isključivo u vlastitom kućanstvu.

U slučaju slobodno živuće divljači koja je namijenjena za prehranu ljudi, za vrijeme lova mora biti prisutna osposobljena osoba koja mora posjedovati znanja o patologiji divljači, te proizvodnji i rukovanju s divljači i mesom divljači nakon lova te koja mora obaviti prvi pregled divljači na mjestu ulova.

Službene kontrole i kazne

Službene kontrole zdravstvene ispravnosti i higijene odnosno sigurnosti hrane u objektima obuhvaćenim ovim vodičem provodi veterinarska inspekcija ili ovlašteni veterinari iz kontrolnih tijela.

Službene kontrole u objektima koji proizvode meso, mljeveno meso, mesne pripravke, mesne proizvode i strojno otkoštено meso se provode u skladu s Uredbom (EZ) br. 882/2004, Uredbom (EZ) br. 854/2004 te Uredbom (EZ) br. 2074/2005.

Prekršajne odredbe prema kojima su definirane kazne koje se referiraju na pojedine odredbe zakona odnosno uredbe su navedene u svakom od nacionalnih zakona, a kako je navedeno u Poglavlju 4. uvodnog dijela vodiča.

Vodič za subjekte

u poslovanju s hranom
životinjskog podrijetla koji se bave
proizvodnjom sirovog mlijeka,
kolostruma, mliječnih proizvoda i
proizvoda na bazi kolostruma

Namjena vodiča

Ovaj je vodič namijenjen subjektima u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla koji se bave proizvodnjom sirovog mlijeka, kolostruma, mliječnih proizvoda i proizvoda na bazi kolostruma u cilju davanja smjernica vezano uz njihove obveze pri primjeni nacionalnog zakonodavstva i zakonodavstva Europske zajednice.

Zakonodavstvo u području sigurnosti hrane

navedeni subjekti u poslovanju s hranom stoga moraju primjenivati relevantno zakonodavstvo iz područja sigurnosti hrane navedeno u Poglavlju 2. uvodnog dijela s dodatnim zahtjevima zakonodavstva navedenog specifično za sirovo mlijeko, kolostrum, mliječne proizvode i proizvode na bazi kolostruma i udovoljavati istome. Posebnu pažnju moraju obratiti na Uredbu (EZ) br. 853/2004, budući su njome propisana značenja sljedećih pojmova:

- **„Sirovo mlijeko”** – mlijeko koje nastaje izlučivanjem mliječne žlijezde životinja iz uzgoja koje nije zagrijavano natemperaturu veću od 40°C niti je bilo podvrgnuto nekomdrugom postupku kojiima isti učinak;
- **„Gospodarstvo za proizvodnju mlijeka”** - objekt u kojemu se drži jedna ili više životinja iz uzgoja za proizvodnju mlijeka namijenjenog stavljanju u promet kao hrana;
- **„Mliječni proizvodi”** –prerađeni proizvodi koji nastaju preradom sirovog mlijeka ili daljnjom preradom tako prerađenih proizvoda;
- **„Kolostrum“** – sekret mliječne žlijezde muzne životinje do 3 – 5 dana nakon poroda, koji je bogat antitijelima i mineralima i prethodi proizvodnji sirovog mlijeka;
- **„Proizvodi na bazi kolostruma“**- proizvodi koji nastaju preradom kolostruma ili daljnjom preradom tako prerađenih proizvoda.

Navedenom Uredbom su propisani posebni zahtjevi higijene koje moraju osigurati SPH u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla koji se bave proizvodnjom sirovog mlijeka, kolostruma, mliječnih proizvoda i proizvoda na bazi kolostruma te su Prilogom III. iste definirani objekti koji se odobravaju.

Zahtjevi sigurnosti hrane

SPH koji se bave proizvodnjom sirovog mlijeka, kolostruma, mliječnih proizvoda i proizvoda na bazi kolostruma moraju osigurati da sve faze proizvodnje, prerade ili distribucije, koje su pod njihovom kontrolom, udovoljavaju relevantnim zahtjevima higijene. Isti moraju

udovoljavati općim zahtjevima higijene propisanim Uredbom (EZ) br. 852/2004, kako je navedeno u Poglavlju 3. uvodnog dijela vodiča.

Opći zahtjevi higijene za sve objekte, pa tako i za one koje proizvode sirovo mlijeko, kolostrum, mliječne proizvode i proizvode na bazi kolostruma se odnose na zahtjeve vezane za infrastrukturu objekta, prostorije u kojima se rukuje s hranom, skladištenje, prijevozna sredstva/spremnike, opremu, otpad, opskrbu vodom, osobnu higijenu djelatnika, hranu, pakiranje i ambalažiranje, termičku obradu, označavanje, te dokumentaciju i evidencije.

Subjekti koji proizvode ili, prema potrebi, prikupljaju sirovo mlijeko i kolostrum moraju osigurati ispunjavanje posebnih zahtjeva propisanih Prilogom III. Uredbe (EZ) br. 853/2004 u odnosu na zdravstvene zahtjeve za proizvodnju sirovog mlijeka i kolostruma, higijenu na gospodarstvima za proizvodnju mlijeka (zahtjevi za prostore i opremu, higijenu tijekom mužnje, sakupljanja i prijevoza te higijenu osoblja) kao i u odnosu na kriterije za sirovo mlijeko i kolostrum.

Način postupanja sa sirovim mlijekom, obavljanje pregleda sirovog mlijeka te mjere koje se poduzimaju u cilju osiguranja zdravstvene ispravnosti mlijeka namijenjenog javnoj potrošnji u sirovom ili prerađenom stanju dodatno su propisani Pravilnikom o pregledu sirovog mlijeka namijenjenog javnoj potrošnji (Narodne novine, br.110/10)

Subjekti u poslovanju s hranom koji proizvode mliječne proizvode i proizvode na bazi kolostruma moraju osigurati ispunjavanje posebnih zahtjeva propisanih Prilogom III. Uredbe (EZ) br. 853/2004 u odnosu na zahtjeve temperature, zahtjeve za toplinsku obradu i kriterije za sirovo kravlje mlijeko kao i zahtjeve u odnosu na pakiranje i ambalažiranje te označavanje i stavljanje identifikacijske oznake.

Objekti koji se u prvom redu koriste kao privatni stambeni prostori, u kojima se redovito priprema svježi sir i vrhnje radi stavljanja na tržište, premda spadaju u kategoriju objekata koji se registriju, moraju pored općih zahtjeva higijene propisanih Uredbom (EZ) br. 852/2004, ispunjavati i odgovarajuće zahtjeve propisane Prilogom III. Odjeljkom IX. Uredbe (EZ) br. 853/2004.

Ukoliko se radi o odobrenim objektima isti moraju dodatno udovoljavati i svim posebnim zahtjevima higijene propisanim Prilogom III. Uredbe(EZ) br. 853/2004, a ukoliko su predmetni objekti odobreni pod posebnim uvjetima moraju dodatno udovoljavati pojedinim zahtjevima higijene propisanim Prilogom III. Uredbe(EZ) br. 853/2004 što je pojašnjeno nacionalnim propisom odnosno Pravilnikom o posebnim uvjetima za objekte u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla koji se odobravaju po posebnim uvjetima (Narodne novine, br. 15/10 i 133/10), u kojemu su također navedeni uvjeti za sirovinu u takvim objektima.

Osim obveze udovoljavanja zahtjevima higijene, subjekti u poslovanju s hranom moraju, prema potrebi usvojiti i posebne higijenske mjere a koje se odnose na udovoljavanje mikrobiološkim kriterijima, udovoljavanje zahtjevima temperature odnosno održavanja hladnog lanca, uzorkovanja i analiza kao i izrade, implementacije i održavanja trajne procedure temeljene na načelima HACCP principa te osiguranje sljedivosti.

Postupak registracije, odobravanja i odobravanja pod posebnim uvjetima

Postupak registracije, odobravanja i odobravanja pod posebnim uvjetima je za sve SPH isti i opisan je u Poglavlju 3. 1. uvodnog dijela vodiča.

OBJEKTI KOJI SE REGISTRIRAJU

Objekti u kojima se proizvodi sirovo mlijeko

Objekti koji se u prvom redu koriste kao privatni stambeni prostori, u kojima se redovito priprema svježi sir i vrhnje, radi stavljanja na tržište

Sabirališta mlijeka od dva ili više proizvođača u sustavu otkupa od jednog objekta odobrenog za preradu mlijeka i proizvodnju mliječnih proizvoda

Prodajna vozila i automati za prodaju (MLJEKOMATI)

U nadležnosti su Ministarstva poljoprivrede

Poveznica na obrazac zahtjeva i proceduru registracije objekata u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla; <http://www.veterinarstvo.hr/default.aspx?id=115>

U nadležnosti su Ministarstva zdravlja

Poveznica na obrazac zahtjeva i proceduru registracije objekata u poslovanju s hranom;

http://www.zdravlje.hr/ministarstvo/djelokrug/uprava_za_sanitarnu_inspekciju/hrana/registracija_objekata

OBJEKTI KOJI SE ODOBRAVAJU POD POSEBNIM UVJETIMA

Objekti koji proizvode mliječne proizvode na gospodarstvu podrijetla osim primarnih proizvoda

U nadležnosti su Ministarstva poljoprivrede

Poveznica na obrazac zahtjeva i proceduru odobravanja pod posebnim uvjetima objekata u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla; <http://www.veterinarstvo.hr/default.aspx?id=117>

OBJEKTI KOJI SE ODOBRAVAJU

Objekti za mlijeko i mliječne proizvode:

- sabirališta sirovog mlijeka za više od jednog otkupljivača
- prerada mlijeka

Objekti koji obavljaju opće djelatnosti: uskladištenje hrane životinjskog podrijetla u uvjetima kontrolirane temperature, samostojeći objekti za prepakiravanje hrane životinjskog podrijetla, veleprodaja sirovog mlijeka i mliječnih proizvoda

Gore navedeni objekti ako obavljaju i djelatnost veleprodaje navedenih proizvoda

Izvozni objekti koji posluju s hranom životinjskog podrijetla

**U nadležnosti su
Ministarstva poljoprivrede**

Poveznica na obrazac zahtjeva i proceduru odobranja objekata u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla; <http://www.veterinarstvo.hr/default.aspx?id=115>

Registrirani objekti koji se u prvom redu koriste kao privatni stambeni prostori, u kojima se redovito priprema svježi sir i vrhnje mogu svoje proizvode stavljati na tržište:

- prodajom na mjestu proizvodnje;
- u vlastitoj turističkoj ponudi u okviru ugostiteljskog objekta;
- na tržnicama ili prodajnim izložbama na području iste ili susjedne županije (Grad Zagreb i susjedne županije smatraju se jednom županijom).

Manje količine sirovog mlijeka i uvjeti koje moraju ispunjavati objekti za prodaju krajnjem potrošaču na mjestu proizvodnje

Manja količina sirovog mlijeka, namijenjena izravnoj prodaji krajnjem potrošaču isključivo na mjestu proizvodnje, ne smije biti veća od 12.000 litara sirovog mlijeka godišnje. Takve objekte koji manjim količinama sirovog mlijeka opskrbljuju krajnjeg potrošača isključivo na mjestu proizvodnje **nije obvezno registrirati**. Zahtjevi koje isti moraju udovoljavati su propisani Pravilnikom o vođenju Upisnika registriranih i odobrenih objekata te o postupcima registriranja i odobravanja objekata u poslovanju s hranom (Narodne novine, br. 125/08, 55/09, 130/10).

Vodiči

Za subjekte u poslovanju s hranom koji posluju u obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima koja se bave proizvodnjom mliječnih proizvoda izrađen je **Vodič dobre higijenske prakse za proizvodnju mliječnih proizvoda na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu**. Vodič je pozitivno ocijenjen od Ministarstva poljoprivrede a namijenjen je malim proizvođačima na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima.

Službene kontrole i kazne

Službene kontrole zdravstvene ispravnosti i higijene odnosno sigurnosti hrane u objektima obuhvaćenim ovim vodičem provodi veterinarska inspekcija ili ovlaštene veterinari iz kontrolnih tijela.

Službene kontrole u objektima koji proizvode sirovo mlijeko, kolostrum, mliječni proizvodi i proizvodi na bazi kolostruma se provode u skladu s Uredbom (EZ) br. 882/2004, Uredbom (EZ) br. 854/2004 te Uredbom (EZ) br. 2074/2005.

Prekršajne odredbe prema kojima su definirane kazne koje se referiraju na pojedine odredbe zakona odnosno uredbe su navedene u svakom od nacionalnih zakona, a kako je navedeno u Poglavlju 4. uvodnog dijela vodiča.

Vodič za subjekte

u poslovanju s hranom
životinjskog podrijetla
koji se bave proizvodnjom
proizvoda ribarstva

Namjena vodiča

Ovaj je vodič namijenjen subjektima u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla koji se bave proizvodnjom proizvoda ribarstva u cilju davanja smjernica vezano uz njihove obveze pri primjeni nacionalnog zakonodavstva i zakonodavstva Europske zajednice.

Zakonodavstvo u području sigurnosti hrane

navedeni subjekti u poslovanju s hranom stoga moraju primjenivati relevantno zakonodavstvo iz područja sigurnosti hrane navedeno u Poglavlju 2. uvodnog dijela s dodatnim zahtjevima zakonodavstva navedenog specifično za proizvode ribarstva i udovoljavati istome. Posebnu pažnju moraju obratiti na Uredbu (EZ) br. 853/2004, budući su njome propisana značenja sljedećih pojmova:

- **„Proizvodi ribarstva”**- sve slatkovodne ili morske životinje (osim živih školjaka, živih bodljikaša, živih plaštenjaka i živih morskih puževa te svih sisavaca, gmazova i žaba) bilo divlje ili iz uzgoja, uključujući i sve jestive oblike, dijelove i proizvode tih životinja;
- **„Svježi proizvodi ribarstva”**- neprerađeni proizvodi ribarstva, bilo cijeli ili obrađeni, uključujući vakuumski pakirane proizvode ili proizvode pakirane u kontroliranoj atmosferi, koji, da bi se sačuvali, nisu bili podvrgnuti nikakvom drugom postupku osim hlađenja;
- **„Pripremljeni proizvodi ribarstva”**- neprerađeni proizvodi ribarstva koji su bili podvrgnuti postupku koji utječe na njihovu anatomsku cjelovitost, kao što su uklanjanje glave, vađenje utrobe, rezanje na odreske, filetiranje i rezanje na komadiće;
- **„Prerađeni proizvodi ribarstva”**- prerađeni proizvodi koji nastaju preradom proizvoda ribarstva ili daljnjom preradom tako prerađenih proizvoda.

Navedenom Uredbom su propisani posebni zahtjevi higijene koje moraju osigurati SPH u poslovanju s proizvodima ribarstva te su Prilogom III. iste definirani objekti koji se odobravaju. U Uredbi (EZ) br. 853/2004 nalaze se definicije i drugih pojmova vezanih za proizvodnju navedenih proizvoda.

Zahtjevi sigurnosti hrane

SPH koji se bave proizvodnjom proizvoda ribarstva moraju osigurati da sve faze proizvodnje, prerade ili distribucije, koje su pod njihovom kontrolom, udovoljavaju relevantnim zahtjevima higijene. Isti moraju udovoljavati općim zahtjevima higijene propisanim Uredbom (EZ) br. 852/2004, kako je navedeno u Poglavlju 3. uvodnog dijela vodiča. Ukoliko se radi o odobrenim objektima isti moraju dodatno udovoljavati i svim posebnim zahtjevima

higijene propisanim Prilogom III. Uredbe (EZ) br. 853/2004, a ukoliko su predmetni objekti odobreni pod posebnim uvjetima moraju dodatno udovoljavati pojedinim zahtjevima higijene propisanim Prilogom III. Uredbe (EZ) br. 853/2004 što je pojašnjeno nacionalnim propisom o odobravanju objekata pod posebnim uvjetima.

Opći zahtjevi higijene za sve objekte, pa tako i za one koje proizvode proizvode ribarstva se odnose na zahtjeve vezane za infrastrukturu objekta, prostorije u kojima se rukuje s hranom, skladištenje, prijevozna sredstva/spremnike, opremu, otpad, opskrbu vodom, osobnu higijenu djelatnika, hranu, pakiranje i ambalažiranje, termičku obradu, označavanje, te dokumentaciju i evidencije.

Osim obveze udovoljavanja zahtjevima higijene, subjekti u poslovanju s hranom moraju, prema potrebi usvojiti i posebne higijenske mjere a koje se odnose na udovoljavanje mikrobiološkim kriterijima, udovoljavanje zahtjevima temperature odnosno održavanja hladnog lanca, uzorkovanja i analiza kao i izrade, implementacije i održavanja trajne procedure temeljene na načelima HACCP principa te osiguranje sljedivosti.

Odobreni objekti u poslovanju s proizvodima ribarstva moraju udovoljavati i posebnim zahtjevima higijene, propisanim Prilogom III. Uredbe (EZ) br. 853/2004 u odnosu na zahtjeve za proizvode ribarstva, infrastrukturu i opremu, plovila, zahtjeve za plovila koja su konstruirana i opremljena za čuvanje svježih proizvoda ribarstva dulje od 24 sata, zahtjeve za brodove hladnjače, brodove tvornice, higijenske zahtjeve, zahtjeve koji se moraju ispuniti tijekom i nakon iskrcavanja, zahtjeve za objekte (uključujući i plovila) u kojima se rukuje proizvodima ribarstva, zahtjeve za svježje proizvode ribarstva, zamrznute proizvode, proizvode ribarstva dobivene strojnim odvajanjem mesa, prerađene proizvode ribarstva, određene prerađene proizvoda ribarstva (uvjete za kuhanje rakova i školjkaša, zahtjeve za riblje ulje namijenjeno za prehranu ljudi), zahtjeve glede parazita, zdravstvene norme za proizvode ribarstva (organoleptička svojstva, histamin, ukupni isparivi dušik, paraziti, toksini štetni za zdravlje ljudi), pakiranje i ambalažiranje, skladištenje i prijevoz proizvoda ribarstva.

Postupak registracije, odobravanja i odobravanja pod posebnim uvjetima

Postupak registracije i odobravanja je za sve SPH isti i opisan je u Poglavlju 3. 1. uvodnog dijela vodiča.

OBJEKTI KOJI SE REGISTRIRAJU

Uzgajališta riba

U nadležnosti su Ministarstva poljoprivrede

Poveznica na obrazac zahtjeva i proceduru registraciju objekata u primarnoj proizvodnji hrane životinjskog podrijetla;

<http://www.veterinarstvo.hr/default.aspx?id=120>

OBJEKTI KOJI SE ODOBRAVAJU POD POSEBNIM UVJETIMA

Ribarnice i objekti koji u sklopu maloprodaje proizvode pripremljene proizvode ribarstva

U nadležnosti su Ministarstva poljoprivrede

Poveznica na obrazac zahtjeva i proceduru odobravanja pod posebnim uvjetima objekata u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla; *<http://www.veterinarstvo.hr/default.aspx?id=117>*

OBJEKTI KOJI SE ODOBRAVAJU

Brodovi tvornice

Brodovi hladnjače

Objekti na kopnu za svježe proizvode ribarstva

Objekti za preradu ribe

Veletržnice ribe

Aukcijske tržnice

Objekti koji obavljaju opće djelatnosti: uskladištenje hrane životinjskog podrijetla u uvjetima kontrolirane temperature, samostojeći objekti za prepakiranje hrane životinjskog podrijetla, veleprodaja proizvoda ribarstva

Gore navedeni objekti ako obavljaju i djelatnost veleprodaje proizvoda ribarstva

Izvozni objekti koji posluju s hranom životinjskog podrijetla

U nadležnosti su Ministarstva poljoprivrede

Poveznica na obrazac zahtjeva i proceduru odobranja objekata u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla; <http://www.veterinarstvo.hr/default.aspx?id=115>

Uvjeti kojima moraju udovoljavati objekti odobreni pod posebnim uvjetima i način stavljanja na tržište proizvoda koje proizvode propisani su Pravilnikom o posebnim uvjetima za objekte u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla koji se odobravaju po posebnim uvjetima (Narodne novine, br. 15/10 i 133/10) a način stavljanja na tržište proizvoda ribarstva iz registriranih objekata propisan je Pravilnikom o vođenju upisnika registriranih i odobrenih objekata te o postupcima registriranja i odobravanja objekata u poslovanju s hranom (Narodne novine, br. 125/08, 55/09 i 130/10). Sukladno navedenom, **SPH koji podliježu registraciji i odobravanju pod posebnim uvjetima proizvode ribarstva mogu stavljati na tržište na sljedeći način:**

OBJEKTI KOJI SE REGISTRIRAJU	NAČIN STAVLJANJA NA TRŽIŠTE
Uzgajališta riba	<ul style="list-style-type: none"> izravno na mjestu proizvodnje krajnjem potrošaču do 3.000 kg godišnje
OBJEKTI KOJI SE ODOBRAVANJU POD POSEBNIM UVJETIMA	NAČIN STAVLJANJA NA TRŽIŠTE
Ribarnice i objekti koji u sklopu maloprodaje proizvode pripremljene proizvode ribarstva	<ul style="list-style-type: none"> izravno krajnjem potrošaču drugim subjektima u poslovanju s hranom koji opskrbljuju krajnjeg potrošača, u količini do 25% sirovine

Službene kontrole i kazne

Službene kontrole zdravstvene ispravnosti i higijene odnosno sigurnosti hrane u objektima obuhvaćenim ovim vodičem provodi veterinarska inspekcija ili ovlaštene veterinarne kontrolne tijela.

Službene kontrole u objektima koji se bave proizvodnjom proizvoda ribarstva se provode u skladu s Uredbom (EZ) br. 882/2004, Uredbom (EZ) br. 854/2004 te Uredbom (EZ) br. 2074/2005.

Prekrajne odredbe prema kojima su definirane kazne koje se referiraju na pojedine odredbe zakona odnosno uredbe su navedene u svakom od nacionalnih zakona, a kako je navedeno u Poglavlju 4. uvodnog dijela vodiča.

Ministarstvo poduzetništva i obrta

Ulica grada Vukovara 78

10000 Zagreb

Tel.: 01 610 61 11

Fax.: 01 610 69 21

provedba@minpo.hr

www.minpo.hr

Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije

Ulica grada Vukovara 284 (objekt C)

10000 Zagreb

Tel.: 01 459 12 45

Fax.: 01 459 10 75

info@safu.hr

www.safu.hr

Poboljšavanje informiranosti hrvatske poslovne zajednice

BIZimpact II

Savska cesta 41/M kat

10000 Zagreb

Tel.: 01 798 09 82

Fax.: 01 798 09 82

info@bizimpact.hr

www.bizimpact.hr

Za dodatne informacije o EU fondovima posjetite:

www.strukturnifondovi.hr

Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost
Ministarstva poduzetništva i obrta

